

følgelig ikke hans Ord; thi jeg nedskrev dem ikke. Naar dette i Virkeligheden er den ærede Ordførers Ønske og det Ønske, som jeg i saa Fald antager deles af det ærede Flertal, forekommer det mig rigtignok at være lidet helbigt, at man saalænge denne Sag har været behandlet, til den har knyttet en anden Sag, Stattesagen, idet man netop derved i det Mindste har fordoblet Uenighedsemmerne, hvad selve det Foreliggende angaar. Derfor jeg turde antage, at der i den ærede Ordførers Udtalelser, saaledes som jeg opfattede dem, skulde ligge en Antydning af, at han i det Mindste for sit personlige Vedkommende vilde være tilbøjelig til at se disse Sager hver for sig, vilde jeg være ham overmaade taknemmelig, idet det vilde fritage mig for eller dog i alt Fald bedre kunne fritage mig for at udtale mig om dette andet Spørgsmaal, der saaledes som jeg flere Gange har haft Leilighed til at udtale, efter min Mening ikke hører mere sammen med Forsvarssagen end med hvilken som helst anden Sag, der kræver Penge. Spørgsmaalet kunde i mine Tanker akkurat ligesaa godt have været knyttet til Skolesagen eller Fattigsagen eller hvilken som helst anden Sag, der har foreligget her i Thinget. Jeg haaber, at den ærede Ordfører og det ærede Flertal vil tage det i den bedste Mening, naar jeg siger, at saaledes som disse Sager her ere stillede sammen, og navnlig med den løse Angivelse af det Positive, som det ærede Flertal vil, der findes i Dagsordenen, kunde Folk, der ikke kjendte Sagen bedre, let fristes til at antage, at det, hvorom det her egentlig gjaldt, ikke var at forsvare Landet saa godt som mulig for 30 Mill. Kr., men derimod at betale en Pris af 30 Mill. Kr., for at faae en Formue- og Indkomststat. Det er en Mistydning, som det ærede Flertal udsætter sig for. Denne Formue- og Indkomststat skal jeg være meget villig til at drøfte nærmere med det ærede Things Flertal, saasnart der byder sig en Leilighed dertil; men jeg kan som sagt ikke erkjende, at den hører mere sammen med denne Sag end med en hvilken som helst anden Sag, man vilkaarlig sætter den i Forbindelse med, saalænge — og det glæder mig at have faaet en ren og klar Samstemning fra Uboldgets Side i saa Henseende — man har rigelig Penge nok til at gennemføre Forsvaret. En Anerkjendelse i denne Henseende findes i selve Betænkningen, og det er med stor Fornøjelse, jeg har set det. Naturligvis har det ærede Flertal tilføjet, at man, skjøndt det ganske vist forholder sig saa, at man har Penge nok til at kunne forsvare Landet uden at paalægge Skatteyderne nye Statter, dog ikke vil kunne gjøre det uden at standses eller i alt Fald ikke uden at forhindres i Gennemførelsen af adskillige andre for Samfundet betydningsfulde Reforme, der gjøre Krav paa Statskassen. Disse Reforme maatte efter Flertallets Mening udsættes eller opgives, naar man bygger Tæftninger uden

at paalægge Statter, men heri er jeg ganske uenig med det ærede Flertal. For det Første har jeg en bedre Mening om Landets finansielle Kræfter, end at de skulde være udtømte ved en Udgift i alt Fald som den, Flertallet vil gaa ind paa, 30 Millioner, saaledes at man i Virkeligheden derved skulde føle sig hindret eller generet i sin Stilling overfor andre nyttige Reforme. Dertil kommer imidlertid, at saasnart man staar lige over for den Nødvendighed at vælge niellem at opgive eller at udsætte en Reform, som man anser for at være nyttig, eller ogsaa at betale nye Statter for at kunne gennemføre den, foreligger Spørgsmaalet med fuld Berettigelse, og jeg skal da være den Sidste til at vægre mig ved at gaa ind paa en Undersøgelse af den Maade, hvorpaa disse Penge kunne tilveiebringes paa den for Befolkningen mindst byrdefulde Maade, men som sagt det foreligger heldigvis ikke nu. Der er ganske vist en Reform, som man vilde anse for en stor Forbedring, og som i den Grad vilde lægge Beslag paa Befolkningens Kræfter, at man allerede nu paa Forhaand kan sige, at den ikke lader sig gennemføre uden nye Statter. Jeg sigter herved til Afkaffelse af Gold- og Skibsafgifterne eller, om ikke til Afkaffelse i Diebliffet, saa dog til en væsentlig Redfættelse deraf, med andre Ord: at slaa Bunden ud af Kassen. Naar det skal gjøres, erkjender jeg, at Spørgsmaalet træder frem med uafviselig Nødvendighed, men jeg haaber, at vi skulde enes, helst, som jeg antager, om at udsætte denne Forbedring til en anden Gang. I Mangel deraf holder jeg mig overtydet om, at man vil tage meget forsigtig og varlig paa denne Reform, og at man vil nøies med i det Smaa og til Prøve at gennemføre denne Forbedring, naar Afkaffelsen ligefrem skal betales med nye Stattepaalæg. Nu derimod paa Forhaand med Kassen fuld at acceptere en ny Skat, og oven i Kjøbet en ny Skat, med Hensyn til hvilken vel neppe ret Mange her i Salen — jeg i alt Fald ikke — har nogen Forestilling om, hvorledes den vil se ud, er fuldstændig umuligt.

Erang: Da jeg i Dag for første Gang har Ordet her i Salen, vil jeg begynde med at udtale en Anerkjendelse af den Regjering, der har sat paa sit Program: Overordentlige Foranstaltninger til Forsvarets Fremme. Jeg tror, det er almindelig erkjendt blandt Folket, at der i saa Henseende er en Erang tilfede, og at der er Beredvillighed hos Folket til at bringe Offre derfor. Som nyt Medlem her i Salen, der som saadant staar udenfor de tidligere Forhandlinger om dette Spørgsmaal, skulder jeg ikke alene mine Bølgere, men ogsaa deres og min egen store Kjerlighed til Konge og Fædreland, nøie og efter bedste Gode at undersøge det Forslag, der er forelagt af den høie Regjering, det Forslag, der nu for anden Gang er forelagt uforandret, og trods et Folkething, der